

TELEGRAFUL ROMAN.

împare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru Sibiu pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45

Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Cine califică pe învățătorii români confesionali?

Etă o întrebare, carea la prima vedere ni s'ar parea foarte naivă, dar carea în împregiurările anormale, în cari trăiesc scôla română preste tot devine foarte serioasă, încât numai cu greu poți să afli un respuns. Góna pornită asupra învățătorilor nostri — góna ce sémână mult cu gónele pornite de împărații romani asupra creștinilor în primii seculi ai creștinismului, vrënd nevrënd ne forțeză să ne punem întrebarea, ôre cine califică pre învățătorii români confesionali? Și încă mai mult trebuie să ne întrebăm: ôre codrul de pâne, carele cu sudóre cruntă îl câștigi pentru familie, îl vei mai avé și mâne, ori vei fi aruncat pre strală cu muire și copii ca apoi cu brațele sê-ți câștigi, cu ce să trăiesci? Cestiunea a devenit îngrigitoare în fața faptelor crude, ce și de și se succed. Sunt ôre organele nôstre bisericesci consistoriale eparchiale-române, cari cu califică pre învățătorii nostri? Am risca, dacă am dice, că ele.

Inspectorul regesc de scôla, e present la esamen, și când e vorbă la eliberarea diplomei de învățător e destul, ca densus să refuze subscrierea — sub pretext că respectivul nu scie perfect limba magiară, sau că nu i-a respuns după placul densusului — și sermanul învățător nu pôte obține diploma. Ba, mai mult, în unele diecese române ingerința inspectorului de scôla regesc a mers mai departe pretindënd a respunde învățătorii din mai multe studii în limba magiară. Abusul de lege e evident. El devine îngrozitoriu. Comisiunile de esaminare delegate din partea consistorială sunt aduse în cea mai dificilă situațiune.

Dar în urmă pre lângă tôte și-cănrile o mulțime de tineri an de an obțin diplomele de învățătorii provédute cu subscrierea inspectorului regesc de scôle, ce a fost present la depunerea esamenului. Și ôre e sigur acum

învățătorul de postul seu? Nu, și érá nu!

Un ucas al vice-comitetului din comitatul românesc Solnoc-Dobâca ne dovedesce de ajuns aserțiunea acésta Comisiunea administrativă a numitului comitat prin o scrisóre din 15 Ianuaru a. c. Nr. 1444 ridică din oficiu nu mai puțin decăt 56 învățătorii români — dintre cari mulți proveđuți cu diplome din 1891 și din 1892.

Terminul ridicărei din posturi e defînt cu 15 Octobre 1894, fiind că până atunci nu se pot afla alți indiviđi calificați.

Va se dice, până atunci sunt tolerați din milă, mai mult, din silă.

Ei bine! La ce mai folosesc dară diplomele subscrise de inspectorii regesci, dacă ele pot fi cassate, când voiese comisiunile administrative? Ele nu mai ajung nimic. Nu consistoriele române, prin comisiunile esaminătoare, nu inspectorii regesci, în faptă mai califică pre învățătorii nostri confesionali, ci comisiunile administrative, sêu mai bine đis: arbitriul ministrului, și un abus de lege, eseriat de comisiunile administrative, cari precum se vede au putere nemărginită asupra scôlei române.

Esaminând mai de aprópe modul cum se ridică, și în urma cărei informațiuni se ridică învățătorii din posturi, din cauza limbei magiare, ușor ne putem convinge, că comisiunile administrative au numai esecutiva, érá informațiunile vin dela notarii și pretorii cercuali. Aceștia în raportele lor fac aretare: dacă un învățătoriu posedă ori nu cunoscința perfectă a limbei magiare. Și e de ajuns ca învățătoriu român se nu fie veđuț cu ochi buni de notariul ori pretorele, pentru-ca se pótă fi destituit din post.

În ultima analiză trebuie se constatăm, că notarii și pretorii dispun și califică pre învățătorii nostri, spre a puté remăne în posturile lor. Suntem în deplină anarchie, când vorba e de puterea dată de ministrul de culte în mâna organelor administrative.

Când e vorba de anarchie, când e vorba de călcarea lezei toți, toți cei competenți trebuie se-și facă de-toria, pentru ca abusul nerușinat să fie resfrânt. Deóre ce alungați învățătorii români, fără nici un motiv, din posturi, generațiunea tineră va cadé jertfa magiarisărei.

Acésta nu înțeles-o prea bine conlocuitori sași, și noi ansalutat cu bucurie protestele făcute contra destituirii cătorva învățătorii din comitatul Bistrița-Năsăud. Și ce fac o parte din autoritățile române scolare? Trebuie sê-o spunem, deși ne sângeră inima. Ordinariatul gr. cat. al dieceșei Gherla i-a spre sciința ucasul vice-comitetului Solnoc-Dobâca, prin care 56 de învățătorii sunt aruncați pre stradă. Ba mai mult: se impune învățătorilor și senatelor ca să facă dispozițiunile de lipsă, și se împlinéscă, „preserisele lezei, și ordinațiunile mai înalte.” Ca điar și din atori a enumera réul, că-ci dacă casa vecinului arde, pericolul amenință și pre vecini.

Videant consules!!

Proiectul de lege despre căsătoria civilă în dieta.

În săptămâna adoua a desbaterei se observă, că interesul și curiositatea pentru desbateri a mai scăduť. Vorbitorii cei mai însemnați, politiciii cei mai de frunte, din tôte partidele și-au spus părerile și argumentele, și-au aréat punctul lor de vedere în ședințele din săptămâna trecută și acum, dintre spuza de deputați, înscriși pentru vorbire numai când și când câte unul produce interes mai mare.

În ședința de Luni, 26 Februarin c. desbateri a decurs astfel:

Dep. Tódor Jozsef: Afă păgubitoare căsătoria civilă nu numai din punct de vedere social, ci și național. Scopul ei este, ca să separeze státul de biserică. Separarea acésta ar deștepta apoi și mai mult fanatismul re-

ligios și național. Nu primesce proiectul.

Dep. Darányi Ignác e pentru proiect. El se întrebă, că ôre națiunea magiară este destul de puternică pentru ca ea însași să hotărască cel mai important raport de drept civil? Se increde în învingerea acéstei afaceri, deórece crede, că acésta națiune scie să își și ducă în îndeplinire voința sa.

Cont. Bethlen Gábor accentuează abusul, ce se face la noi cu liberalismul. La noi nu are teren anti-liberalismul; înzadar amenință dl ministru Szilágyi cu un guvern clerical reacționar. Un astfel de guvern nu pôte esista în țera acésta, pentru-că și unui asemenea guvern îi trebuiesc bani, — ér Rotschild unui guvern ca acesta nu i-ar da bani. Ar fi de dorit ca ministrul de justiție Szilágyi să arate, cum vré să despaddingă bisericile reformate pentru păderbele, ce le vor îndura prin introducerea căsătoriei civile.

În loc de acésta însă, ministrul se provócă la patriotism. Vorbitorul e convins, că biserică reformată e cea mai patriotică din țera, dar ce folos, când cea mai ungrurică și tot-odată și cea mai sêracă biserică din țară își perde mijlocul de traiu, fără a primi nici o recompensă. Státul s'a îngrijit din abundență pentru esemplu de averea greco-orientalilor. Uitați-vé în Ardél la munții aceia, cari încă pe timpului Kerkápoly li-s'au oferit lor și cari reprezentă avere demilióne! Întréga biserică reformată și catolică nu are în Ardél atâta avere, cât au tocmăi dușmanii țerei. De aceștia nu trebuie așa-dară să ne îngrijim, căci de ei se îngrijesce guvernul, care în mod conscientios le administreză banii și le subvenționează averile, pe când cei dintâiu nu au nici o recompensă.

După asemenea espectorări false și confuze archişovnicul Bethlen spune tot pa acest ton, că, veđi Dónne, guvernul din slăbiciune, favoriséază pe români și nu promovéază magiarisarea, precum: la Brașov, în comitatul Târnava,

FOIȚA

POESII

de T. Bocancea.

Visul marinariului.

Pe înfloritul mal se primblă
Maninarul june'n jale,
Cugetând cum iute și schimbă
Sórtea pasurile sale.

Eri fusesen marea lume
Bënd paharu'i de dulcéță,
Ađi el duce ca și-anume
Singuratică vieță.

Și-adâncit se perde'n gânduri
Rêdimentându-se de barca,
Amintiri în rënduri-rënduri
Și seducătore'l cêrcă.

Îngerul de pază-alene
Lângă densus stă aprópe,
Atingându'l pe la gene
Pune vèlu-i pe pléope

Îl adorme'nția-dată
Dup-al lumii trai buiestru,
Și-o iconă blând i-arată
Cu penelul de măiestru.

Parcă valul mării scade
Se ridică fînți trufase,
Tritoni și neptuni, naiade
Nimfe, nixe drăgălașe.

Răpitore ca ispita
În mărgean se oglindesce,
Lin chiamându-l, Amfitrita
Marinarului zimbesc

Ademenitóre-i spune:
„Ah! dece esti neferice?
Nu te'n cređi iubite june
În destinele amice?”

O revin-o și vedé-vei
Jarăș țeri primăvăróse.
Ér iubi-te-or ale Evei
Strănepóte grațioșe“....

Și așa te fur cu visul
Zeitățile de mare,
Că te-ar fi răpit abisul
Mărinare, mărinare!

Sonet.

Din pripor nalt în clipită de cuget
Prin vâgăune val-vêrtej s'asvêrle
Un lung torent de sgomotóse gârle
Sfârmând în drumu'și tôte cu distruget.

Se móie repede pământul buget,
Devin fênațe mlaștini și mocirle,
Greu luptă prin noian stêrnite târle
Și'n sat ađu al desperării muget.

Asemenea sdrobi cu reze zimbet
Doselnic viclenia ta de șerpe
Un raiu voios de fragede iluzii.

D'atuncia nu mă pörtă'n vesel plimbet
Prin lumi senine reveria Musei —
Remaseră mii de speranțe sterpe.

Resimțire.

Cređënd odată'n ale vieții stele
Sburai aprins de voie juvenilă
În spațiul lumii, care crud m'empilă,
De'ndur în cale'mi diferite rele.

Ce dureros le resimțiam pre ele,
Când mă lăsă iubita mea copilă,
Trist și abătut trăind de-atunci, mi-i silă
De tôte idealurile mele...

Nepăsător devin, nu m'ênrîstéză,
Că mă defaim rêuvoitorii spornic,
Ridicóul ei cu ură m'amenință.

Ce mă jignesce e: că nici o rază
D'amor nu mi-a mai da acea ființă,
Pe care'n veci o voiu iubi eu, dornic.

Ci pôte'n darn. . .

Când săguind mă chinuesci,
Durerea iar mi-i tréză,
De-mi đici că nu mă mai iubesci,
Și pacea'mi încetéză.

Atuncia dulce suridënd
Privesci cu'nseinare
Și prepuelnicul meu gând
Deodată-mi și dispere.

Și'n urmă încă tu te miri,
Când inima'mi jelesce
Ce cređi, d'atâtea chinuiri
Amorul se'nțăresce?

Deși apoi iertare'mi cei
De consciință'nvinsă,
Ci pôte'n darn deplânge-vei
Odată viața'mi stinsă.

Bistrița-Năseud, Turda etc. Halal de deputat și fost fișpan. El respinge proiectul.

După Bethlen a vorbit ministrul Wekerle, producând interes între ascultători. El resumază așa dîcînd argumentările colegilor sei aduse în dietă, trage concluziuni și prezintă partea financiară a cestiunii.

Ministrul - president esplică, că căsătoria civilă obligătoare e cu mult mai favorabilă pentru stat decît cea parțială și amintescce autonomia catolică și subvenționarea bisericii. Incît privește autonomia catolică, guvernul a recunoscut și recunoște și acum, că e împreună cu mari avantajii atît din punct de vedere bisericesc, cît și al statului. Pentru ca această autonomie să fie însă salutară, nu-i permis să lipsescă nici un factor din ea.

Referitor la subvenționarea bisericilor, ministrul declară, că va regula această definitiv prin dispoziții legale. Acestea însă se vor acorda numai potrivit cu numărul sufletelor, mîrginindu se numai la garantarea salariilor minimale. Cere însă ca servitorii bisericii să fie oameni cari, conlucră la întărirea ideii de stat. Dacă însă în urma reformei bisericesci se vor micșora venitele preoțimii, subvențiunea se va urca. Cât pentru purtarea matriculelor statul va purta de grije, pentru funcțiunile bisericesci însă preoții vor beneficia de venitele de până acum.

Ministrul-president răspunde apoi la obiecțiunile ridicate în contra proiectelor și recomandă proiectele spre primire.

În ședința dela 27 Febrnariu n. au vorbit Komjathy, Pongrácz, Dr. Smialovszky și Hodossy.

Komjathy primesce proiectul de lege doresce însă cu toate acestea ca să se facă unele modificări. Oratorul ține apoi o aspră lecție acelor deputați din partidul independent, care sunt în contra proiectelor bisericesci.

Pongrácz declară, că respinge proiectele. Eu sunt un amic al progresului liberal, dice oratorul, acceptes recepțiunea ovreilor, dar' nu primesc ca un creștin să potă trece la religiunea mosaică. Dela ovreu încă nu pretind ca să se facă creștin. Ovreul rămână ovreu. Cât privește proiectul de lege despre esercierea liberă a religiunii pe acesta însă îl primesc, dacă se va omite din el starea fără defesiune.

În urma eșirii din partidul liberal e suspectat în patriotismul seu. La acestea el răspunde, că el nu a emigrat nici din Lemberg nici din Tarnov aici. Nu a venit nici cu piei de iepuri și nici avînd „Binkel“ în spinare Pe cele mai multe cîmpuri de bătaie odichnesc osemintele vre-uniua dintre strămoșii sei. De aice urmază că el e bun patriot. Nu-i permis se promovezi ireligiositate, dacă nu vrei să cresci oameni ca Ravachol, Vaillant și Henry.

E contra proiectului și se alătură proiectului de concludal contelui Apponyi.

Dr. Smialovszky apără pe aderenții catolici ai proiectelor în contra insinuațiilor ridicate contra lor. Descrie starea materială slabă a preoțimii, care din pricina acesta e o uneltă pentru toate agitațiile. Oratorul cere ca să se reguleze odată cestiunea congruei și să se îmbunătățescă din partea statului și starea materială a preoțimii celorlalte culte.

Emeric Hódossy respinge proiectele din pricină, că nu sunt de ajuns pregătite și pentru-că lipsesc organele pentru aplicarea acestora. Dar nici din motive politice oratorul nu primesc proiectele. El e de părere, că opoziția are datorința de a răsturna un guvern, a cărui direcție politică e periculoasă pentru țară.

Cu aceste se închide ședința

Revista politică.

În timpul din urmă a provocat mare neliniște scrierile răspândite de presă referitoare la mobilizarea mai multor corpuri din armata monarhiei noastre. Acestor sciri li se da o importanță cu atît mai mare, cu cît stările din Sârbia sunt tot mai nesigure și prezența regelui Milan în Belgrad nu mulțamește pe capii partidelor. Acele sciri n'au fost desmîmînțite nici de presa așa dîcînd officiôsă.

Pentru lămurirea cestiunei a interpelat în dietă Ugron pe ministrul president Wekerle și acesta a răspuns, că nu este nimic adevărat în scrierile răspândite cu privire la mobilizarea armatei.

* * *

„Neue Freie Presse“ a publicat amănunte despre înființarea unei uniuni internaționale, care ar avé de scop [publicarea tratatelor dintre diferite state.

„Institutul pentru dreptul internațional“ s'a adresat, în anul 1892, consiliul federal elvețian în scopul de a mijloci pe cale diplomatică înființarea „unei uniuni internaționale pentru publicarea tratatelor“

În același an, la 4 Octobree, consiliul federal a trimis o circulară tuturor guvernelor țărilor civilizate. În această circulară consiliul invită guvernele de a trimite reprezentanți, în cursul anului 1893, la o conferință diplomatică, care ar avé să discute înființarea uniunii și eventuala compunere a biroului ei.

Scopul uniunii internaționale va fi să publice:

a) tratatele, convențiunile, ordinezle sau reglementele de natură internațională, mai departe invoirile pe care le încheie statele uniunii cu acele, cari nu aparțin uniunii.

b) Toate legile interioare, reglementele sau ordinele statelor uniunii pe care le dau guvernele pentru esecutarea tratatelor sau convențiunilor ratificate în numele lor.

c) Procesele verbale ale congreselor sau conferințelor internaționale, care au fost trimise biroului internațional de către statul, pe al cărui teritoriu s'au ținut congresele.

d) Circulariele s'au instrucțiunile, pe care le adresază guvernele agenților lor diplomatiei sau consulari, pentru a asigura esecutarea îndatoririlor contractate între ele.

Toate actele diplomatice vor fi traduse în limba franceză.

Biroul va fi stabilit în Berna și bugetul va fi de 100,000 franci.

Dintre puterile mari au consimțit până acum a trimite delegați la conferința diplomatică: Rusia, Francia, și Italia. Austro Ungaria a făcut mai multe obiecțiuni, ca și guvernul imperial german, care pare a să da îndărăt pentru motivul, că tratatele vor avea să fie traduse în limba franceză. Totuși până acum Austro-Ungaria nici n'a primit, nici n'a acceptat, nici n'a respins propunerea de a trimite delegați la conferință. Nehotărirea acestor state a îndemnat probabil, pe consiliul federal elvețian de a mai amâna ținerea conferinței.

* * *

Organul ministrului de interne din Viena „Fremdenblatt“ ocupându-se cu desbaterea căsătoriei civile din camera ungurescă, se pronunță cu mare recelă și cu multe bănuieli, dîcînd între altele: „Raporturile dintre partidele magiare dietale n'a fost niciodată atît de complicate și atît de ciudate cum sunt acum. Chiar și estremii dintre estremi sunt divisați, și în mod superfluu se citează însuși spiritul așa numitului espatriat dela Turin, ca să influințeze favorabil asupra acestor cefe. O astfel de intervențiune pôte numai să compromită; nici liberalismul, nici

contrarii lui nu au lipsă de influința extraordinară pentru întărirea lor în luptă“. În fine dice „Fremdenblatt“: „Sôrtea proiectelor în camera magnaților este încă nesigură, și cea mai eclatantă victoriă a guvernului în camera deputaților pôte să fie zădărnicită printr'un desastru în cealaltă cameră. Dacă lupta s'ar încinge din nou, urmarea ar fi desbinarea între aceste două camere. Așa stau ați lucrurile; se va mai vorbi încă mult și multă luptă va mai fi înainte de a se aplană cestiunea politică-bisericescă în Ungaria.“

Aspirațiunile naționale-politice ale românilor din Ungaria.

(Urmare.)

Dacorumânismul dușmănos statului tînde spre ruina statului magiar; el visază de spre estinderea statului român unitariu dela Marea neagră până la Tisa și prin aceste agitațiuni se aducă pe românii de dincolo și de dincôce de Carpați pe căi peșice. Primejdiile în privința acesta au crescut mult în timpul mai nou prin legătura plămădită și în parte realizată a românilor cu alte naționalități din Ungaria, precum și prin apropierea de malconțenții slavi din Austria.

În fața acestor tendințe, politica susținătoare de stat din Austro-Ungaria n'are ce alege. Țintele acestea răsturnătoare trebuie cu hotărîre respinse și combătute cu statornicie. Dualismul de stat din Austro-Ungaria și uniunea legală a Transilvaniei cu Ungaria sunt acte, pe cari nu e iertat a le atinge. Aci nu există nici un fel de transacțiune. Aci trebuie cerută recunoșcerea necondiționată și împlinirea legilor esistente.

Și astfel stăm înaintea unei condițiuni nefcungurabilă pentru a ajunge unele aspirațiuni și dorințe îndreptățite a românilor din Transilvania și Ungaria.

Pentru noi nu întărîdem a declara, că unele din gravamînele cuprinse în Memorandumul român — durere — sunt chiar bine basate și ar cere o urgentă vindecare dréptă. Totuși atît legislațiunii cît și guvernului îi sunt legate mâinile cît timp românii înșiși să pun afară de marginea legilor și denegă ascultarea datorită legilor și instituțiilor esistente. Sau döră nu chiar conducătorii români au provocat o stare de răboiu față de statul ungar și față de monarhia austro-ungară dualistică? Îndată ce românii cinstit și fără rezervă pășesc pe terenul legii și al dreptului de stat în vîgore și îndată ce ieu parte la îndeplinirea datorințelor cetățanesci politice — își recăștigă érași dreptul deplin la o considerare iustă a aspirațiunilor și dorințelor lor îndreptățite.

Nu mai sub condițiunea acesta indispensabilă, în toate celelalte state europene de sine înțelăsă și în speranța, că o discutare fără patimă ale acelorlalte pretensiuni național-politice a românilor va chiarifica și va face serviciu unei înțelegeri de toate părțile dorite vom supune și celelalte pretensiuni positive ale Memorandumului unei esamînări și judecări imparțiale.

Aspirațiunile și gravamînele speciale ale partidului național român se îndreptă anume în contra legii electorale, în contra legii despre egala îndreptățirea naționalităților, în contra legilor despre instrucțiune, a celei de presă și celei agrare. Românii privesc în aceste legi înainte de toate mijloce spre realizarea hegemoniei magiare și a unificării naționale-magiare, de cari totodată — așa dice acusa lor — e legată și ținta nimicirii totale a elementului românesc. Se considerăm deci fiecare gravamen și singuraticele aspirațiuni!

Cu privire la legea electorală programul național român dela 1881 în punctul 6-lea cere:

„crearea unei legi electorale pe baza sufragiului universal sau cel puțin întroducerea dreptului de vot pentru fiecare cetățan, care plătesce dare directă“.

„Memorandumul“ român dela 1892 susține, că dispozițiunile legii electorale sunt altele cînd e vorba de ținuturi locuite de români, și altele cînd e vorba de cele locuite de secui“. Statorirea unui cens anuit, prin care s'ar da drept de vot și țera-

nilor fosti iobagi, cuprinde în sine „de fapt n'are vedit neadevăr“ pentru „a ascunde nedreptatea, ce se face țeranilor liberați prin aceea, că ori-ce cens în Ardél se măsură după venitul curat al pămîntului, ce aduce 84 fl. v. a. — adecă după un câștig, care „la fostii iobagi numai în cele mai rari casuri se ajunge“. Precînd în Ungaria proprie cens l se măsură după un pătariu de șese (opt iugere catastrale) în Ardél censul e mai de noue ori mai mare“. Urmarea acestei împrejurări, se dice, e, că „în Ardél sunt multe comune cu câte 2000—3000 locuitori, în cari nici un alegător nu există din pricina censului celui mare. Ca lucru de tot stricăcios pentru români sunt considerate acele dispozițiuni ale legii electorale din 1874, (articulul de lege 33,) în urma că rora în orașe e dat respective a aprobat dreptul de alegere pentru toți industriașii, ér în comunele orășanesci și dela țară tuturor nobililor și libertinilor, (Freigelassenen) cari pe ba-a unei îndreptățiri de mai înainte sunt într'o listă a alegătorilor de la 1848—1872 inclusiv. (§ 2 art. de lege XXXIII din 1874.)

(Va urma.)

Noutăți.

Prelegeri publice. Comitetul „Reuniunii femeilor române din Sibiu“ își ia voia a aduce la cunoștința on. public român, că Dumineca viitoare, în 20 Februaru (4 Martiu) domnul asesor consistorial Mateiu Voileanu va continua prelegerea despre „Descoperirile mai recente în Africa centrală.“

Inceputul la 5 ore precis p. m.

Localul casinîi române, strada Buier (Nr. 1 parterre.)

* * *

Din casa magnaților. Foile din Bpesta aduc scirea, că Friedric Baltik, episcopul evangelic al districtului de dincôce de Dunăre, a primit convocarea regală ca membru al casei magnaților din Bpesta. Densul este unul dintre cei mai pronunțați contrari ai proiectelor politico-bisericesci. Inca-a magnaților ocupă locul devenit vacant în urma morții episcopului evangelic-luteran al sașilor din Ardeal, G. Teutsch.

* * *

Institutul de bacterologie din București. În luna lui Februaru au fost aduse la institutul dlui Babeș peste 25 de persoane mușcate de lupi, câni și pisici turbate. Între aceste persoane sunt și vre-o 8 copii. Rănile cele periculoase sunt făcute de pisici.

La institutul Babeș se fac și cecetări asupra tuberculozei.

Aceste cercetări bacteriologice și rezultatele lor vor fi comunicate de dl dr. Babeș la congresul dela Roma.

* * *

Un mare adevăr. Referitoriu la întrebarea, că cine susține ați în realitate „liberalismul“ guvernului unguresc, a dat cea mai nimerită deslușire deputatul conte Grabel Bethlen fost comite suprem în comitatului Târnavei mici. Răspunzînd ministrului de justiție, Gabriel Bethlen dice:

„În Ungaria de sigur, că fiecare doresce o politică bisericescă liberală, căci la noi anti-liberalismul n'are teren, înzadar amenință ministrul de justiție c'un guvern clerical și reacționar. Un astfel de guvern nu pôte exista în Ungaria, căci și un astfel de guvern are lipsă de bani — și unui guvern ca acesta Rothschild nu i-ar de bani.“

Acosta deslușire francă fu primită cu sgomotose aplause din partea stîngei și a stîngei estreme.

Așa dar nu Wekerle și Tisza cu principiile lor, ci Rothschild cu banii lui guvernează de fapt statul ungar.

* * *

Congresul dela Roma. În 29 Martiu st. n. se va deschide în capitala Italiei un congres internațional de medicină. El va dura până la 5 Aprilie.

Vor avé loc serbări speciale în onoarea celor ce vor lua parte.

În toate ședințele acestui congres, limbile oficiale vor fi cea italiană, franceză

germană și cea engleză. Statutele, programele și ordinele de zi vor fi publicate în aceste patru limbi. În timpul ședințelor, e permisivii, de o altă limbă, pentru observarea, de o altă limbă, dar pentru această treabă ca un alt membru să se declare gata a traduce discursul într-una din limbile oficiale.

Se anunță, că medici din România s'au însinuat până acum pentru acest congres 14.

* * *

Schimări în ministeriul de externe în România. Secretariul general al ministeriului de externe Alecsandru Ghica și agentul diplomatic al României în Sofia J. N. Papiu au primit rangul de ministri plenipotențari. Șeful cabinetului de la ministeriul de externe, Florescu, a fost numit secretariu al doilea la ambasada din Berlin și Spiridon Bibescu viceconsul la Budapesta; acești doi din urmă rămân însă și să facă serviciul în ministeriu.

* * *

La nuntă mare ducese Xenia, fiica țarului Rusiei, ce se va celebra la Petersburg, vor lua parte, după cum anunță ziarele străine, următoarele persoane: Regele Danemarcei, regina și principesa moștenitoare, principele și principesa de Wales; regele și regina Greciei, ducele și ducesa de Cumberland, ducele și ducesa de Coburg-Gotha arhiducele Ferdinand moștenitorul presumtiv al coroanei austro-ungare; principele Ferdinand și principesa Maria, moștenitorii coroanei României; principele Muntenegrului și alți principii.

* * *

Statute neaprobat. Slovaci din Turor-San-Martin au înaintat statutele reuniunii ministeriului spre aprobare. Se anunță însă că acele statute s'au rențors de la ministeriul de interne neprovădate cu clauzula de aprobare. Reșpingerea statulelor nu este motivată nici cu un cuvânt. Tot semne de dragoste și binevoire.

* * *

Dragoste cu sila. Pentru adunarea cea mare, ce e plănuită ca demonstrațiune contra adunării catolice ținute în Budapesta și ca o aderare la proiectele guvernului, s'au făcut mari pregătiri, ca adunarea să iasă imposantă.

Oamenii guvernului s'au pus pe lucru și după cum se anunță din mai multe părți și țărani de ai noștri au fost imbiași a vedea gratuit Budapesta. În adunarea comitatensă din Arad s'a făcut propunerea, ca membrii să se prezente într'un număr cât mai mare și toate „guvernamentale“ sunt rău necăgite, că românii au părăsit sala demonstrativ.

* * *

Invitare. „Societatea de lectură“ a studenților dela școlile medii române gr. orientale din Brașov invită la ședința publică, ce se va ține duminică în 20 Februarie st. v. (11 Martiu n.) 1894, în sala cea mare a gimnasului. Inceputul la orele 3 p. m.

Program.

1. Cuvânt de deschidere, de conducătorul societății, Dr. Ios. Blaga. 2. E. Wachmann: „Floricea“ cor bărb. (corul stud.) 3. Vlăduț: „Dormi în pace“, declamațiune de Aurel Bogdan, stud. VI cl. gimn. 4. „Ne întorcem la trecut, ca adăpându-ne din el să câștigăm puteri nouă pentru viitor“ (disertațiune), de Valeriu Moldovan st. VIII cl. gimn. 5. Alecsandri: „Despot Vodă“ (actul 2, scena I), decl. de Emil Dan, st. cl. VII gimn. 6. Scheletti: „Ce te legeni codrule“ (solo ce accompagnat de piano) de G. Purece, st. cl. VIII gimn. 7. Th. Speranță: „Peșterii“ (declamațiune) de Trifon Lugoșanu. 8. a) T. Vila: „Vin-o lele b) Biliter: „E și de sărbătoare“ cor bărb. (cor stud.)

— Invitare la balul român care se va aranja în Cerc restrins de cătră inteligența română din Hunedóra la 10 Martiu 1894 st. n. în otelul intitulat „Hunyadi Várhoz“. Venitul curat este destinat spre scopul înființării „fond scol.“ ort.-orient. din loc. Prețul de intrare: de persoană 80 cr., de familie 1 fl. 50 cr. Inceputul la 8 ore seara. În pauză se vor esecta „Călușerul și Bătuta“ de 12 indivizi în costum național. Su-

prasolviri maritimose se primesc și se vor publica pe cale diaristică.

— Corpul învățătoresc dela școla elementară de la Poiana înv. de Vasile Alecsandri. II. Declamațiune cu elevii școlii. III. „Arvini și Pepelea“ v. de V. Alecsandri.

Program.

I. „Hartă rzeșul“, operetă de Vasile Alecsandri. II. Declamațiune cu elevii școlii. III. „Arvini și Pepelea“ v. de V. Alecsandri.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român“

Hunedóra, 1 Martiu n. 1894.

Onorată redacțiune! O impresiune imbușurătoare me îndemnă să prind condeiul în scopul a vă face cunoscut, că în butul tuturor pedecilor, ce se pun mișcării noastre naționale române din partea compatrioților noștri unguri, cari umblă în ruptul capului să cucerescă tot terenul mai înainte pe la orașe, veți Dămine!, totuși românii încă nu stau cu mâinile în sin, ceea-ce bine o ved confrăți noștri unguri și cam strimbă din nas

O adevărată emulațiune s'a învins între femeile române din Hunedóra și între soții domniilor-lor.

Femeile române din loc pare mi-se mai anul trecut au pus basă unui fond pentru înființarea unui cor vocal și astăzi acest fond numără aproape 300 fl. v. a.

Ce a fost mai frumos însă este impresiunea aceea, că anul trecut arangiându-se un bal românesc, la care s'a executat și jocurile naționale „Bătuta și Călușerul“, fiind invitați și streinii, au absentat demonstrativ, cugtând, veți bine, că prin acea balul român va face un fiasco, ceea-ce mi li s'a sfeclit.

Anul acesta arangiându-se un bal în 5/17 Febr. din partea femeilor române, în favorul fondului înființându-lui cor vocal la biserica gr. or. s'a luat hotărârea justă și leală a nu se mai invita streinii, presupunând, că românii sunt destul de tari a arangia și petreceri independente (așa dicind ei numai de ei), deși pôte-că nu cu așa mare rezultat material, dar' cel puțin cu atât mai inbușurător va fi rezultatul moral.

Dis și făcut! și ce se veți proba a fost bună, căci prelungă frumosul rezultat moral, arătând streinilor, că românii pot să formeze și de sine o viață socială, venitul curat încă a fost preste 84 fl. v. a.

Să fi aușit apoi la aprehensiuni din partea lor: că cum de facem noi petreceri numai de noi și nu-i invităm și pe d-lor, căci dănușii totdeauna ne invită? etc. etc.!!

Dar nu le-am remas datori nici cu respunsul. Va se dică, vedând ei că românii nu sunt avisați la sprigunul d-lor, ci pot să mērgă mai departe pe călea acesta separată, sunt cam necăjiți, ba chiar nervoși.

Dar să revinem la obiect, am fost amintit de o emulațiune nobilă stărnită între dămine și domni. Iată cum stă lucrul: vedând bărbații că femeile le-au dat o lecțiune bună, s'au recules cu degrabă și au pus basă la gr. doilea fond numit „Fondul scolastic gr. or.“ care numără paremi-se 140 fl. v. a. și în favorul acestuia arangiază acum inteligența română din Hunedóra pe 10 Martiu n. a. c. un bal român.

Despre reușita acestui acum nu ne va temea, cu toate acestea încă se va juca iară „Bătuta și Călușerul“ aud că domni sunt aplicați a invita și pe streinii ca să i mai pună odată la probă, întru cât sciu d-lor erăși apreția onorea, ce li se face și se nu mai pôte aprehenda, er de altă parte ca să scim și noi cum stăm pe viitoriu.

Acăsta este, dle redactor, starea faptică a lucrurilor, care pe mine m'a inbușurat, drept aceea le dic românii zell și nemernici vor fi toți aceia cari nu vor sprijini din totă inima aceste două întreprinderi frumoșe.

Avem garanță în hărnicia omenilor puși în fruntea acestor întreprinderi căci spre lauda lor fie dis sunt forte rezoluți și constanți în propusul lor.

Da, și puteți întru imperația „unității limbei maghiare“ barem și numai pe câteva momente și se nu vă desteptați desilusionați fie chiar și la orașe, unde vă place a vă crede singuri tari și mari; ceea-ăci esperiat'o de sigur cu multă neplăcere în 16/28 Febr. a. c. la întregirea reprezentanței orașenești. —

Invetătura morală ce o puteți trage de aici este: că pe călea toleranței și stimei reciproce ne mai putem întâlni, dar altcum pe lângă ori ce conside rațiune, cum ne închinați așa vă rēs pūndem.

Terorisați nu ne mai lăsăm de nimenea și românul e mai ambițios, decât ca să suferă atitudinea îngămfată a nu șciu cui?

α - ω.

PARTEA SCIENTIFICĂ ȘI LITERARĂ.

Țera noastră.

Descriere poporală a Ardélului

de

Silvestru Moldovan.

(În mare.)

Munții Brețului și în genere munții de la granița reseritենă a Ardélui nu au pisuri așa de nalte ca munții de la mēdăđi, er' vailor, afară de una-două, nu sunt impodobite cu lacuri de munte, ca vailor, dar pentru aceea sunt bogăți în paisagiuri de munte admirabile și sunt acoperiți cu păduri estinse de brađi și stejari, prin unele locuri aproape nestrăbătute.

Prin ei trec, ca și prin șiuul de la mēdăđi, mai multe pasuri în Moldova, udate de obicei de câte un riu. Prin munții Brețului străbate în Moldova pasul Oituzului, udat de riușul de asemenea numire.

Pasul Oituzului este unul dintre pasurile noastre cele mai cercetate și în trecut a fost și mai cercetat, ca acum. Prin el se află construată o cale bună, până afară în Moldova. Ea vine de pe șesul Treiscaunelor, întră în pas la Brețu și se înalță în mari serpentine; la a treia serpentine avem o privire de tot frumoșă înderpt, asupra părții de mēdănopte-rēsărit a șesului Treiscaunelor. Apoi de pe punctul cel mai înalt al ei ni se înfășoșează un alt tablou încântător; jos la pōlele delului în o atunđime de vre-o 200 m. curge Oituzul și privirea ne pătrunde în valea lui romantică și asupra piscurilor ce o încadrăză. De aci sosēua se cobōră în 14 serpentine minunate în valea riuului, pe care-l înșoșeșce până la granița, când pe șerțul drept, când pe cel stâng. Ea este construată cu mare măestrie; în multe locuri e tăiată în stâncă și scutită cu ziduri și proptele de dărimarea păreților de stâncă, er de altă parte e întărită cu iezături de piatră contra valurilor răpitoare ale Oituzului; podurile, cele mai multe sunt aședate pe margini de stâncă. Regiunea este admirabilă: munți înalți, acoperiți cu stejari și brădet printre cari șerpuesce riuș și șosēua, prezentându-ne pas de pas tablouri romantice variate. Pe cōstele delului Rakotyás zărım nescē ruine pitoresci și urme de vechi întărituri, er mai înjos unde pasul e mai ștrimt, părăul Kalászló, aruncându-se în alvia Oituzului preste o părete de stâncă prețipiș, formēză o frumoșă cască de mai mulți metri de în altă. Oituzul părăsesce Ardélul la Poiana-Sărată, unde se află sārării și mai înjos isvōre de păcură. Valea și pasul Oituzului au fost frecventate din timpurile vechi. Pe aici au intrat în Ardél orde barbare dela rēsărit, precum o parte a tatarilor în 1241, apoi

cete turcesci în mai multe rēnduri. În timpurile acelea comunicația era grea, nefiind șosea prin pas; ea a fost construată pe Oituz în jos abia în anii 1854—56. Înainte de acești ani valea și pasul ni se prasinta în totă sēlbătăcia s'a naturală. Eță cum îl descrie un călător, care l-a cercetat înainte de acei ani: „călea dice el, nu mai este cale, ci o creștătură nesfârșită de bolovani, totul acoperit de brădet până la marginea cărării; numai arborii văruiți ne arată direcțiunea călei prin toșii stufos; ici-colo prin poiene se zăreșce câte o colibă păcurăscă cu o căpiță de fēn lângă ea, apoi pe valea adēncă care și ăiua e întunecōșă, vedem pe cutare stâncă o cruce de lemn, plină de inscripțiuni cu litere cirile. În locul acela a fost ucis odinōră un boier avut de cătră hoși și crucea a fost pusă acolo spre aducerea aminte de acest eveniment“ etc. Era timpul acela, când drumul de 24 km. dela Brețu până la Poiana-Sărată abia se putē precurge în 2—3 zile, er când riuș esunda nu putē omul trece prin pas. Acum ne sunt destule 2—3 ore, ca se sosim dela Brețu la granița țerei. La granița este aședată Poiana-Sărată, o comună mare, cu locuitori români, mocani, cari se ocupă ca și șăcelenii și covășnenii cu oieritul. La Poiana Sărată pasul se lărgesce încât este loc pentru puține țarine de păpușoi etc. Păpușoi se face bine aici, căci până când de-a lungul pasului clima e aspră, Poiana-Sărată are climă mōle. (Va urma.)

Convocare.

În sensul §-ului 12 al statutelor „Reuniunii femeilor române din Sibiu“ se convocă prin acēsta pe ăiua de Duminecă 27 Februarie (11 Martie) 1894 la 4 ore după a. m.

a XXVII adunare generală ordinară în localul societății române de lectură din Sibiu.

(Strada Baier Nr. 1 parterre)

Obiecte:

1. Raportul comitetului. 2. Esaminarea șocotelilor pe anul 1893.

3. Propuneri eventuale. Toți p. t. membrii ai reuniunii sunt rugați a participa la acēsta adunare generală.

Sibiu, 17 Februarie (1 Martie) 1894.

Maria Cosma, Nicolau St. Șulufiu, presidentă, secretariu.

Mulțămită publică

Comitetul „Reuniunii femeilor române din Sibiu“ își ține de plăcută datorință a esprima mulțămita sa cea mai călduroșă pentru ofrandele și suprasolviri primite cu ocaziunea balului arangiat în favorul reuniunii la 18 Ianuarie a. c.

Anume au încurs: Dela Ecs. Sa I. P. S. D. arhiepiscop și metropolit Miron Romanul 25 fl.; dela d. cav. Alecs. de Gojan, mare proprietar 10 fl.; dela dșora Elena Petrașcu, directoră și doii Dr. Alecsandru și Dr. Eugen de Mocsonyi mari proprietari, Ales. Lebu proprietar, Dr. H. Süssmann, medic, Galacteon Șagău, protopop, I. T. Hamrod, comorsant și N. Lüdecke, aurar câte 5 fl. dela d. Zeno de Mocsonyi 4 fl.; dela dnii Dr. Ilarion Puscariu, archimandrit și vicar arhiepiscopesc și I. A. de Preda advocat câte 3 fl. 50 cr.; dela dșora Nina Dunca de Sajo și dl M. Pavel câte 3 fl.; dela dna Ioana Moldovan n. Farkas și dnii Ioan Bădilă jud. de trib. Vicențiu Babeș membru al acad. române, Gustave Maetz architect, M. Békesi redactor, Ioan Măcellariu proprietari Stefan Melcescu funcționar de baucă și Constantin Bugarski, comorsant câte 2 fl.; dela dl Ioan Papiu protopop 1 fl. 50 cr; dela d. Ioan Petrașcu c. și r. căpitan în pens 1 fl. dela dna Ana Moga și S. Popovici preot militar câte 50 cr. N. N. 1 fl. 50 cr. N. N. 50 fl.

Venitul curat a fost amēsurat impresurării forte mulțămitor.

Din ședința comitetului reuniunii femeilor române din Sibiu, ținută în 21 Febr. 1894.

Comitetul reuniunii

Nr. 123. [47] 1-3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch în parochia de clasa III Ocolisul mic, protopresbiteratul Lupșei, se escrie concurs cu termenul de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Venitele împreunate cu acest post sunt 410 fl.

Informațiuni mai detaiate despre acestea venite se pot lua dela subsemnatul oficiu.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și aterne petițiunile concursuale instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu în termenul prefapt, și sunt poftiți a se prezenta în vre-o Duminică pentru a-și dovedi dexteritatea în cântările și ritualele bisericeii noastre.

Ofenbaia, în 29 Ianuarie, 1894. Oficiul protopresbiteral gr. or. al tractului Lupșei în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Ioan Danciu,
protopresb.

Nr. 66. [46] 1-3

CONCURS.

Conform ordinului consistorial din 7 Decembre 1893 Nr. 7817/B., pentru întregirea parochiei de clasa a III Hidiș se publică concurs nou cu termen de 30 zile de dela prima publicare în diarul „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post de paroch. cari constau din venitele obișnuite preoțesci, dau un venial anual de 465 fl.

Doritorii de a concurge la acest post de paroch, cari se pot informa despre starea parochiei la oficiul parochial și la subscrisul oficiu protopresbiteral au a-și substerne concursuale lor instruite conform regulamentului pentru parochii, în termenul susindicat la oficiul protopresbiteral gr. or. al Turdei, per Gyéres în Agârbiciu.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Turdei în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Agârbiciu 11 Februarie 1894.

Petru Roșca,
protopresb.

Nr. 166/1893 [44] 2-3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de paroch din parochia de clasa a treia (III) Homorod joseni, tractul protopresbiteral Geoagiu II, se publică prin această concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Rom.“

Emolumentele anuale împreunate cu acest post sunt de fl. 402 20 cr. —

Competenții sunt rugați a-și înainta cererile de concurs instruite conform legilor din vigoare la subsemnatul oficiu în termenul susindicat, de unde pot primi și informațiuni mai detaiate privitoare la parochia vacantă.

Secăremb-Nagyag 15 Maiu 1893. Oficiul protopresb. gr. orient al tractului Geoagiu II, în conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Sabin Piso sen.,
protopresb.

Nr. 188/1893 [41] 2-3

CONCURS

In urma concursului scris în sensul grațioasei rezoluțiuni ddo. 10 Sept. 1893 Nr. 5543 B. pentru întregirea parochiei de a III clasă din comuna Rusciort, ne ivindu-se nici un concurent, se escrie concurs nou cu termen de 30 zile dela prima publicare în fôia „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post dau un venit anual de 346 fl.

Doritorii de a reflecta la acest post au a-și aterne suplicile concursuale la

subsemnatul oficiu protopresbiteral în termenul deschis, adresate sinodului parochial și instruite cu documentele recerute de regulamentele bisericesci din vigoare.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al Sibiului în conțelegere cu comitetul parochial. —

Sibiu 1 Februarie 1894.

Ioan Papiu, protopresb.

Anunț.

Având a se edifica zidirea scôlei gr. ort. din comuna **Calbor** se invită acei doritori a întreprinde această zidire a se prezenta la licitațiunea și nendă la **15/27 Martiu a. e.** în comuna Calbor. [45] 1-3

Condițiunile de licitațiune precum și planul zidirii sub care se va ține licitațiunea se pot vedea în cancelaria oficiului protopresbiteral în Agnita sau la presiului comitetului parochial din Calbor. Oferte închise provădute cu vadiul de 100 fl. se vor desface numai după terminarea licitațiunei.

Calbor, în 13/25 Februarie, 1894.

Sabin Piso, **Moise Dêrlogea,**
protopresb. președ. comit.

Turnătoria de clopote și de metal a lui**Antoniou Novotny**

în Timișoara — Fabrică

se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armonioase, pe lângă garanță pe mai mulți ani, provădute cu adjuștări de fer bătut, construite spre a le întorce cu ușurință în ori ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lătore prin ceea-ce sunt mântuite de crepare.

Cu deosebire recomand

clopote patentate găurite

de mine inventate și mai de multe ori premiate, cari au un ton mai intensiv, mai limpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminoasă decât clopotele turnate după sistemul vechiu, așa, că un **clopot patentat cu 300 kg. este egal în tonul unui clopot de 400 kg. făcut după sistemul vechiu.** Mai departe se

recomandă spre facerea **scanelor de fer bătut, de sine stătător,** — spre **preadiustarea clopotelor vechi cu adjuștarea de fer bătut,** — ca și spre turnarea de **toce de metal.** Clopote în greutate de 300 kg. și mai jos se află totdeauna gata în magazin. [17] 7-52

Preș-curanturi ilustrate se trimit la cerere gratuit și franco.

BILANȚUL

Institutului de credit și de economii „Albina“ pe anul 1893.

CONTUL BILANȚULUI.

ACTIV.		PASIV.	
	fl. cr.		fl. cr.
Casa în număr	98,788.05	Capital social:	
Monete și cupone	8,165.99	3000 acțiuni à fl. 100	300,000.—
Bon în Giro-Conto și la alte bănci	11,814.58	Fondul de rezervă al acționarilor	100,000.—
Cambii de bancă	3,397,068.84	Fondul special de rezervă	78,477.74
Împrumuturi hipotecare	1,547,756.93	Fondul de pensii al funcționarilor	67,266.34
Credite personale	1,260,136.31	Depuneri spre fructificare	4,958,262.16
Credite cambiale cu acoperire hipotecară	498,071.60	Scrisuri fonc. cu 5% în circulațiune	1,298,000.—
Credite de cont-curent	79,657.98	Scrisuri fonciare eșite la sorti în circulaț.	273,500.—
Avansuri pe efecte publice	75,438.10	Cambii de bancă reescomptate	456,402.97
Credite fixe	29,930.10	Avansuri dela banca austro-ungară	291,000.—
Împrumuturi pe produse	7,769.83	Diverse conturi creditore	125,895.57
Casa institutului, realități dela gara Brașov și diverse realități de vânzare	176,551.96	Dividende neridicate	1,258.—
Efecte publice	667,002.51	Interese anticipate pro 1894	94,952.22
Efectele fondului de garanță al scris. fonc.	221,311.50	Profit net	115,259.37
Efectele fondului de pensii al funcționarilor institutului	21,143.60		
Mobilier	6270.49		
după amortisare de	638.12		
Interese restante și diverse conturi debitoare	54,034.12		
	8,160,274.37		8,160,274.37

CONTUL DE PROFITURI ȘI PERDERI.

DEBIT.		CREDIT.	
	fl. cr.		fl. cr.
Interese:		Interese:	
pentru depuneri spre fructifi.	219,278.42	dela cambii de bancă	184,775.63
„ scrisuri fonciare	79,865.39	„ credite personale	109,370.93
„ împrum. luate pe efecte	16,174.28	„ împrumuturi hipotecare	109,673.44
	315,318.09	„ efecte publice	44,083.10
Spese:		„ credite cambiale cu acoperire hipotecară	32,574.24
Salarie	35,299.02	„ credite de cont-curent	2,389.78
Bani de cuartir	5,052.—	„ avansuri pe efecte	4,390.62
Imprimare, registre, porto div.	11,188.27	„ credite fese	3,010.13
Marce de prezență	2,245.—	„ împrumuturi pe produse	1,291.46
	53,784.29	Chiriă	9,136.17
Contribuțiune:		Provisiuni	15,419.42
directă	9,957.51	Profit la monetă	770.30
10% dare la inter. dela depun.	21,927.84		
Amortisare din mobilier	638.12		
Profit net	115,259.37		
	516,885.22		516,885.22

Sibiu, 31 Decembre 1893.

[48] 1-1

P. Lucața m. p.,
membru al direcțiunei.

G. Dima m. p.,
membru al direcțiunei.

Cosma m. p.,
director executiv.

Iosif Lissai m. p.,
comptabil-șef.

Subsemnatul comitet am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină regulă.

Sibiu, 28 Februarie 1894.

Comitetul de supraveghiere:

Dr. A. Brote m. p.

C. Tobias m. p.

Nicanor Frateșiu m. p.

Ioan Crețiu m. p.